

رضاشاه چگونه از نمایندگان سلب مصونیت می کرد؟

۱۶ مرداد ۱۳۹۵ ساعت ۱۷:۳۳

از وزیر کشور پرسیدم این سید بیچاره را به چه جرمی می خواهند تعقیب کنند. وزیر کشور گفت توطئه علیه امنیت کشور... وقتی دلیل اتهام را برای تعقیب او خواسته بودند نامه ای ارائه دادند که گمنامی به وسیله پست برای او فرستاده و به او یادآوری کرده بود که حضور در شهر قم را در تاریخ معین برای شرکت در یک توطئه فراموش نکند....

جوان و تاریخ- تاریخ شفاهی

در حکومت رضاشاه پهلوی، مجلس جایگاهی نداشت. با آنکه برای مشروطه خواهان این نهاد، مهمترین بخش قانون اساسی بود که می بایست جلوی استبداد را بگیرد. اما با روی کار آمدن رضاشاه- که از قضا مجلس در آن نقش زیادی داشت، این نهاد جنبه ای تشریفاتی یافت. از این رو، مجلس به تصویب کننده بی چون و چرای تصمیمات رضاشاه تبدیل شد. حتی اگر این تصمیمات بر علیه خود مجلس و مجلسیان اخذ می شد. در زیر خاطره ای از متین دفتری درباره سلب مصونیت از یکی نمایندگان و سپردن او به پلیس سیاسی ذکر می شود:

«شبی در هیات وزیران، وزیر کشور لایحه ای را عنوان نمود که می بایستی فردای آن روز در جلسه علنی مجلس تصویب شود. لایحه عبارت بود از سلب مصونیت از مرحوم حاج آقا اسمعیل عراقی وکیل اراک. از عنوان نمودن این مطلب غرق در تعجب شدم

زیرا مرحوم عراقی در آن ایام متجاوز از ۶۵ سال داشت و در ادوار ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۱۰ و ۱۱ نماینده مجلس بود و هم معمم بود هم مالک. البته بعد از تصویب قانون لباس متحدالشکل تغییر لباس داد و مکتلا شد. این سید محترم فوق العاده مظلوم و محجوب بود، پس از آنکه لایحه در هیات وزیران تصویب و آماده طرح در مجلس شد آهسته از وزیر کشور پرسیدم این سید بیچاره را به چه جرمی می خواهند تعقیب کنند. وزیر کشور بیخ گوشم گفت توطئه علیه امنیت کشور، همان شب مامورین شهربانی او را بازداشت کردند. وقتی دلیل اتهام را برای تعقیب او خواسته بودند نامه ای ارائه دادند که گمنامی به وسیله پست برای او فرستاده و به او یادآوری کرده بود که حضور در شهر قم را در تاریخ معین برای شرکت در یک توطئه فراموش نکند. این نامه قبل از این که به مرحوم عراقی برسد سانسور شده بود و بدون آنکه منتظر شوند در روز موعود خبری می شود یا خیر، گزارش یک توطئه قطعی را به عرض می رسانند و یک نماینده مجلس را محکوم به فنا می نمایند. عجب آنکه عراقی ماه ها در زندان ماند در حالی که چند ماه از روز موعود می گذشت ولی شهربانی باز در جستجو و کشف جرم بود؟» ۱

پی نوشت ها:

۱- احمد متین دفتری، خاطرات یک نخست وزیر، به کوشش باقر عاقلی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۷۱، چاپ دوم، ص ۱۰۶-۱۰۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۲۳۰۱۸/می-مصونیت-سلب-نمایندگان-چگونه-رضاشاه/>